

**ҚАЗАҚСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫ
ІШКІ ІСТЕР
МИНИСТРЛІГІ**

**МИНИСТЕРСТВО
ВНУТРЕННИХ ДЕЛ
РЕСПУБЛИКИ
КАЗАХСТАН**

010000, Астана қаласы,
Тәуелсіздік даңғылы, 1
тел.: 8 (7172) 72 22 31
электрондық мекенжай: kense@mvd.kz
20 ____ ж. ____ № _____

010000, город Астана
проспект Тәуелсіздік, 1
тел.: 8 (7172) 72 22 31
электронный адрес: kense@mvd.kz

**Қазақстан халқы
Ассамблеясынан
Қазақстан Республикасы
Парламенті Мәжілісінің
депутаттарына**

*2022 жылғы 30 қарашада
жарияланған №ДЗ-342 сауалға*

Құрметті депутаттар!

Ішкі істер министрлігі (*бұдан әрі – Министрлік*) автокөлік құралдарын ұрлау мен айдап әкетуге қарсы іс-қимылдың тиімділігін арттыруға қатысты Сіздердің сауалыңызды қарады.

Бұл жұмыс желісі Министрлік қызметіндегі басым бағыттардың бірі болып табылады, себебі автомобильдер азаматтардың неғұрлым қымбат тұратын мүлкіне жатады.

Практикалық және профилактикалық шаралар кешені 2021-2023 жылдарға арналған Мүлікті қорғау жөніндегі ведомстволық бағдарламаны іске асыру шеңберінде қабылданады. Негізгі күш-жігер осы қылмыстарды жедел ашу және ұрланған көлік құралдарын уақтылы анықтау бойынша жұмысты ұйымдастыруды жетілдіруге бағытталған.

Аталған қылмыстардың ерекшелігін ескере отырып, полиция бөліністері бірінші кезекте ұрланған мүлікті сақтау («*тұра тұруы*»), өткізу және бөлшектеу орындарын анықтайды, олар ағымдағы жылдың басынан бастап 800-ге жуық объектіні анықтап, жұмыс істеді. Нәтижесінде, 2022 жылдың қараша айында Алматы қаласында техникалық қызмет көрсету станциясы болып қайта құрылған ангарлардың бірінде көлік құралдарының агрегаттық деректерін

қайта соғу цехы анықталды. 3 адамнан тұратын қылмыстық топ лазерлік кесу жабдығын қолдана отырып, VIN нөмірлерін өзгертумен айналысқан. Қылмыс орнынан 11 автомашина мен 3 дербес компьютер тәркіленді. Тергеу жүргізілуде.

Ашылған қылмыстар практикасы автокөлік ұрлығына 70% жағдайда бұрын осындай құқыққа қайшы әрекеттер жасаған және техникалық құралдарды пайдалана отырып автомобильдерді «ашу» дағдылары бар адамдардың қатысы бар екенін куәландырады. Қазіргі уақытта ПМ-нің жедел-анықтамалық есептерінде «авто айдап әкетуші» санаты бойынша 3086 адам тұр.

Ағымдағы жылы қабылданған шаралардың нәтижесінде ұрлық жасағаны және айдап әкеткені үшін 1 мыңнан астам адам (1046), оның ішінде 68 қылмыс эпизодын жасаған 36 қылмыстық топ ұсталды. Оның ішінде 732 адам бұрын қылмыстық жауапкершілікке тартылған.

Мәселен, ағымдағы жылдың 18 қарашасында Алматы қаласында мақсатты жедел әзірлеу нәтижесінде сканерлеу құрылғыларын пайдалана отырып, қымбат тұратын 2 «Toyota» шетелдік көлігін ұрлап әкеткен екі білікті авто айдап әкетуші ұсталды. Бұл ретте күдіктілердің бірі мемлекетаралық іздестіруде болды.

Алдын алу шаралары ретінде Ведомстволық бағдарламада автомобильдерді қорғаудың техникалық құралдарын орнату, оларды күзетілетін тұрақтар мен паркингтерге қою қажеттілігі жөнінде халықпен жұмыс көзделген және жүргізілуде. Осы мақсатта қорғалатын тұрақтар желісін кеңейту бойынша жергілікті атқарушы органдармен өзара іс-қимыл жасасу жолға қойылды, ағымдағы жылы шамамен 520 тұрақ құрылды. Олардың жалпы саны – 13 мың.

Қылмыстарды, оның ішінде автокөлік құралдарын ұрлау мен айдап әкетуді ашуда қолданыстағы бейнебақылау жүйелерінің мүмкіндіктері белсенді қолданылады.

Аумақтық Полиция департаменттерінің деректері бойынша елімізде 988 мыңнан астам бейнебақылау камерасы бар, оның 189 мыңы Жедел басқару орталықтары мен полицияның кезекші бөлімдеріне шығарылды. Бейнекамералардың көмегімен ағымдағы жылы 8892 қылмыс ашылды, оның ішінде 226 ұрлау және 4557 бөтен мүлікті ұрлау.

Айта кету керек, фото-бейнетіркеу жүйелерінің бір бөлігі бастапқыда Жол жүрісі қағидаларын бұзушылықтарды анықтауға және жүргізуші тәртібінің деңгейін арттыруға арналған. Мұндай жүйелердің жұмысы мемлекеттік тіркеу нөмірлік белгілерін (*бұдан әрі – мемлекеттік нөмірлер*) тіркеуге және тануға негізделген.

Қылмыскерлер айдап әкету кезінде ауыстырылатын мемлекеттік нөмірлерді пайдаланатынын ескере отырып, қазіргі уақытта практикалық қызметке жалған мемлекеттік нөмірлері бар немесе іздестіруде жүрген автомобильдерді анықтауға қабілетті арнайы «Қорғау» кешені (*Астана,*

Алматы, Шымкент, Өскемен, Атырау және Түркістан қалаларында жұмыс істейді) енгізілуде.

3

Автокөлік құралдарын ұрлаумен байланысты қылмыстардың ерекшеліктеріне байланысты көрші мемлекеттердің ІІМ-мен тығыз өзара іс-қимылы жолға қойылған.

Мәселен, 2020 жылдың мамыр айында Қазақстан Республикасы ТМД-ға қатысушы Мемлекеттердің автокөлік құралдарын ұрлауға қарсы күрестегі ынтымақтастығы және оларды қайтаруды қамтамасыз ету туралы 2005 жылғы 25 қарашадағы қолданыстағы келісімге өзгерістер енгізу туралы хаттаманы ратификациялады, онда қылмыстық автомашиналар табылған жағдайда құқық қорғау органдарының іс-қимыл алгоритмі жетілдірілді.

Сонымен қатар, ұрланған көлікті одан әрі айдап жөнелту арналарының жолын кесу бойынша белсенді жұмысты аумақтық полиция департаменттері шекара маңы ынтымақтастығы шеңберінде жүргізуде.

Ұлттық қауіпсіздік комитетінің Шекара қызметімен ҰҚТ белсенді қатысушыларының, оның ішінде трансұлттық қылмыстық әрекеттердің жолын кесу жөніндегі Бірлескен іс-шаралардың ұзақ мерзімді жоспарлары негізінде тығыз өзара іс-қимыл жүзеге асырылады.

Зиянды өтеу мәселелері қолданыстағы заңнамамен реттеледі және сот ұрлық жасағаны үшін кінәлі деп таныған адамдардан өндіріп алынады. Егер ұрланған автокөлікті жәбірленушіге қайтару мүмкін болмаса, залалды сақтандыру компаниялары өтейді (*тиісті сақтандыру полисі болған жағдайда*).

Табылған көліктің жыл сайынғы төмендеуі туралы сауалда келтірілген статистикаға қатысты мынаны хабарлаймыз.

Бұрын берілген мәліметтер ІІМ «Криминалдық автокөлік» ақпараттық базасына енгізілген барлық автокөліктер туралы ақпараттан тұрды, оның ішінде ұрлық пен айдап әкету ғана емес, сонымен қатар қылмыстық құқық бұзушылықтың басқа түрлерін тергеуге байланысты басқа да шектеулер бар.

Бұл тұрғыда ұрланған көлік құралдарының негізгі саны «ізін суытпай ашу» бойынша іздестіріліп жатқанын және ақпараттық базаға енгізілмейтінін атап өткен жөн.

Соңғы 5 жылдағы (*2018 жылдан 2022 жылға дейін*) автокөліктерді ұрлау мен айдап әкетуге байланысты қылмыстарды талдау олардың 51,8% - ға төмендегенін көрсетеді (*3215-тен 1549 фактіге дейін*). Бұл ретте аталған 11 мың (*11869*) қылмыстың 10 мыңнан астамында (*10041*) автокөлік табылып, иелеріне қайтарылды, яғни қайтару 84,6% - құрады.

Жылдар бойынша егжей-тегжейлі талдау:

- 2018 жылы 3215 қылмыс (*746 ұрлық, 2469 ұрлық*) жасалды, оның 1840-ы «ізін суытпай ашу» (*немесе 57%*) табылды. Қалған 1375-і «Қылмыстық автокөлік» есебіне қойылды, оның 830-ы қазіргі уақытта табылып, заңды иелеріне қайтарылды;

- 2019 жылы 3130 (*706 ұрлық, 2424 ұрлық*) жасалды, 1876 (*немесе 60%*) жедел табылды. Қалған 1254-і есепке алынды, оның 747-сі табылды және қайтарылды;

- 2020 жылы 2106 (467 ұрлық, 1639 ұрлық) жасалды, 1338 (немесе 64%) жедел табылды. Қалған 768-і есепке алынды, оның 483-і табылды және қайтарылды;

4

- 2021 жылы 1869 (434 ұрлық, 1435 ұрлық) жасалды, 1361 (немесе 73%) жедел табылды. Қалған 508-і есепке қойылды, оның 276-сы табылды және қайтарылды;

- 2022 жылы 1549 (306 ұрлық, 1243 ұрлық) жасалды, 1114 (немесе 72%) жедел табылды. Қалған 435-і есепке алынды, оның 176-сы табылды және қайтарылды.

Автокөліктерді ұрлау мен айдап әкетуге қарсы іс-қимыл жасасу бойынша жұмысты ұйымдастыру жалғасуда және ерекше бақылауда.

Қосымша: бұйрықтың көшірмесі 2 парақта.

Құрметпен,

Қазақстан Республикасы
Ішкі істер министрінің
міндетін атқарушы

М. Қожаев

орынд. В. Аязбаев
тел. 72-21-50

**ҚАЗАҚСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫ
ІШКІ ІСТЕР
МИНИСТРЛІГІ**

**МИНИСТЕРСТВО
ВНУТРЕННИХ ДЕЛ
РЕСПУБЛИКИ
КАЗАХСТАН**

010000, Астана қаласы,
Тәуелсіздік даңғылы, 1
тел.: 8 (7172) 72 22 31
электрондық мекенжай: kense@mvd.kz
20 ____ ж. ____ № _____

010000, город Астана
проспект Тәуелсіздік, 1
тел.: 8 (7172) 72 22 31
электронный адрес: kense@mvd.kz

**Депутатам
Мажилиса Парламента
Республики Казахстан
от Ассамблеи народа Казахстана**

*К запросу №ДЗ-342,
оглашенному 30 ноября 2022 года*

Уважаемые депутаты!

Министерством внутренних дел (далее – Министерство) рассмотрен Ваш запрос касательно повышения эффективности противодействия кражам и угонам автотранспортных средств.

Данная линия работы является одной из приоритетных в деятельности Министерства, поскольку автомашины относятся к наиболее дорогостоящему имуществу граждан.

Комплекс практических и профилактических мер принимается в рамках реализации ведомственной Программы по защите имущества на 2021-2023 годы. Основные усилия направлены на усовершенствование организации работы по оперативному раскрытию данных преступлений и своевременному обнаружению похищенных транспортных средств.

С учетом специфики указанных преступлений, подразделениями полиции в первую очередь выявляются возможные места хранения («отстоя»), сбыта и разукomплектования похищенного, которых с начала текущего года установлено и отработано порядка 800 объектов.

В результате, в ноябре 2022 года в г.Алматы в одном из ангаров, переделанном под станцию технического обслуживания, выявлен цех по перебитию агрегатных данных транспортных средств. Преступная группа в составе 3 человек, с использованием оборудования лазерной резки,

занималась изменением номеров VIN. С места преступления изъяты 11 автомашин и 3 персональных компьютера. Проводится расследование.

Практика раскрытых преступлений свидетельствует, что к хищениям автотранспорта в 70% случаев причастны лица, ранее совершавшие аналогичные противоправные деяния и имеющие навыки «вскрытия» автомобилей с использованием технических средств. В настоящее время на оперативно-справочных учетах МВД состоит 3086 лиц по категории «Автоугонщик»

В результате принятых мер в текущем году за совершение краж и угонов задержано более 1 тысячи лиц (1046), в том числе 36 преступных групп, совершивших 68 эпизодов преступлений. Из них 732 лица ранее уже привлекались к уголовной ответственности.

Так, 18 ноября текущего года в г.Алматы в результате целенаправленной оперативной разработки, задержаны двое квалифицированных автоугонщиков, которые с использованием сканирующих устройств, похитили 2 дорогостоящие иномарки «Toyota». При этом, один из подозреваемых находился в межгосударственном розыске.

В качестве профилактических мер, ведомственной Программой предусмотрена и проводится работа с населением по установке технических средств защиты автомобилей, необходимости их парковки на охраняемых стоянках и паркингах. В этих целях, налажено взаимодействие с местными исполнительными органами по расширению сети охраняемых стоянок, которых в текущем году создано порядка 520. Общее их количество составляет 13 тысяч.

В раскрытии преступлений, в том числе краж и угонов автотранспортных средств, активно используются возможности действующих систем видеослежения.

По данным территориальных Департаментов полиции в стране насчитывается свыше 988 тысяч камер видеонаблюдения, из которых 189 тысяч выведены в Центры оперативного управления и дежурные части полиции.

С помощью видеокамер в текущем году раскрыто 8892 преступления, в том числе 226 угонов и 4557 краж чужого имущества.

Следует отметить, что часть систем фото-видеофиксации изначально предназначались для выявления нарушений ПДД и повышения уровня водительской дисциплины. Работа таких систем основана на фиксации и распознавании государственных регистрационных номерных знаков (далее – гос.номера).

Учитывая, что преступники при совершении угонов используют подменные гос.номера, в настоящее время в практическую деятельность внедряется специальный комплекс «Қорғау» (уже функционирует в городах Астана, Алматы, Шымкент, Усть-Каменогорск, Атырау и Туркестан), способный выявлять автомобили с подложными гос.номерами, либо находящимися в розыске.

В силу особенностей преступлений, связанных с хищением автотранспортных средств налажено тесное взаимодействие с МВД соседних государств.

Так, в мае 2020 году Республикой Казахстан ратифицирован Протокол о внесении изменений в действующее Соглашение о сотрудничестве государств-участников СНГ в борьбе с хищениями автотранспортных средств и обеспечения их возврата от 25 ноября 2005 года, где усовершенствован алгоритм действий правоохранительных органов в случае обнаружения криминальных автомашин.

Кроме того, активная работа по пресечению каналов перегона похищенного транспорта проводится в рамках приграничного сотрудничества территориальными департаментами полиции.

Осуществляется тесное взаимодействие с Пограничной службой Комитета национальной безопасности на основе долгосрочных Планов совместных мероприятий по пресечению преступной деятельности активных участников ОПГ, в том числе транснациональных.

Вопросы возмещения ущерба регламентируются действующим законодательством и взыскиваются с лиц, признанных судом виновными в совершении хищения. В случаях, если похищенный автомобиль не представляется возможным вернуть потерпевшему, ущерб компенсируется страховыми компаниями *(при наличии соответствующего страхового полиса)*.

Относительно приведенной в запросе статистики о ежегодном снижении найденного транспорта сообщаем следующее.

Ранее предоставленные сведения состояли из информация о всех автомашинах, внесенных в информационную базу данных МВД «Криминальный автотранспорт», включая не только кражи и угоны, но и другие ограничения, связанные с расследованием иных видов уголовных правонарушений.

В этой части необходимо отметить, что основное количество похищенных транспортных средств разыскивается по «горячим следам» и в информационную базу данных не вносится.

Анализ преступлений, связанных только с кражами и угонами автомашин за последние 5 лет *(с 2018 по 2022 годы)* свидетельствует об их снижении на 51,8% *(с 3215 до 1549 фактов)*. При этом из 11 тысяч *(11869)* указанных преступлений, в более 10 тысячах *(10041)* случаев автомашины были найдены и возвращены владельцам, то есть возврат составил 84,6%.

Детальный анализ по годам выглядит следующим образом:

- в 2018 году совершено 3215 преступлений *(746 краж, 2469 угонов)*, из которых 1840 найдены по «горячим следам» *(или 57%)*. Оставшиеся 1375 выставлены на учет «Криминальный автотранспорт», из них в настоящее время найдено и возвращено законным владельцам 830;

- в 2019 году совершено 3130 (706 краж, 2424 угонов), оперативно найдено 1876 (или 60%). Оставшиеся 1254 выставлены на учет, из них найдено и возвращено 747;

4

- в 2020 году совершено 2106 (467 краж, 1639 угонов), оперативно найдено 1338 (или 64%). Оставшиеся 768 выставлены на учет, из них найдено и возвращено 483;

- в 2021 году совершено 1869 (434 краж, 1435 угонов), оперативно найдено 1361 (или 73%). Оставшиеся 508 выставлено на учет, из них найдено и возвращено 276;

- в 2022 году совершено 1549 (306 краж, 1243 угонов), оперативно найдено 1114 (или 72%). Оставшиеся 435 выставлены на учет, из них найдено и возвращено 176.

Организация работы по противодействию кражам и угонам автомашин продолжается и находится на особом контроле.

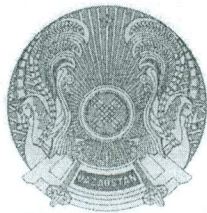
Приложение: копия приказа на 2 листах.

С уважением,

**Исполняющий обязанности
министра внутренних дел
Республики Казахстан**

М. Кожаев

ҚАЗАҚСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫ
ІШКІ ІСТЕР
МИНИСТРЛІГІ

МИНИСТЕРСТВО
ВНУТРЕННИХ ДЕЛ
РЕСПУБЛИКИ
КАЗАХСТАН

БҰЙРЫҚ

ПРИКАЗ

2022 жылғы « 21 » 12
Нұр-Сұлтан қаласы, Тәуелсіздік даңғылы, 1

№ 400 м/в
город Нур-Султан, проспект Тәуелсіздік, 1

Жеке құрам бойынша

Емдеуде болу кезеңінде 2022 жылғы 21 - 24 желтоқсан аралығында Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрінің міндеттерін уақытша атқару Ішкі істер министрінің бірінші орынбасары полиция генерал-лейтенанты Қожаев Марат Шәдетханұлына жүктелсін.

Министр
полиция генерал-полковнигі

М. Ахметжанов

0001734